

Hasan Tahsin GENEL

TOBB ETÜ İ.İ.B.F.
İşletme 1.Sınıf
Öğrencisi

Türkiye'nin
yani hepimizin
başarısı,
hedeflerimize
giden **yolda**
ne kadar
kararlılıkla ve
ne kadar
azimle
ilerleyeceğimize
bağlıdır

Yükselen ekonomiler çağı ve Türkiye

Dünya engellenemez bir hızla değişmeye devam ediyor. Ekonomide, bilimde ve teknolojiye gelişmeler bilgilerimizi ve alışkanlıklarımızı kökten değiştiriyor, karşımıza hepimizin son zamanlarda çok sık duyduğu ve kullandığı bir kavram çıkıyor: Yeni Dünya Düzeni. Peki, nedir yeni dünya düzeni, kimler tarafından getirilecek, kimler kurulan yeni dünyada kârlı çıkacak, Türkiye'nin bu "yeni düzen" içinde rolü ne olacak?

Bu sorulara daha iyi cevap verebilmek için dünyayı bu derecede değişime zorlayan, dünya dengesini tehdit eden temel unsur olan "dünya ekonomisi"ni incelemek gerekir. Çünkü dünya ekonomisi artık "birinci dünya ülkeleri" yani gelişmiş ekonomilerin tekelinden çıkmakta ve gelişmekte olan ülkelerin yani "yükselen ekonomiler" in küresel ekonomi üzerinde etkisi giderek artmaktadır.

Yükselen ekonomiler olarak adlandırılan ülkeler; Çin, Hindistan, Rusya ve Brezilya'nın ilk dördü paylaştığı, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu ekonomisi en hızlı büyüyen 15 gelişmekte olan ülkeden oluşmaktadır. Gelişmiş ülkeler, 2005 yılına kadar -yaklaşık 150 yıldır- hiçbir zaman küresel ekonomide yıllık milli gelir açısından dünya ekonomisini oluşturmada yüzde 50'lik payın altına düşmemişti. Gelişmiş ülkeler dünya ekonomisindeki ağırlıklarını, ABD'nin 11 Eylül'den sonraki Afganistan ve Irak'taki savaşları, savunma sanayine aktarılan kaynaklar ve son yıllarda çok büyük cari açık vermesi, Avrupa Birliği ülkelerinin ekonomi programlarını uygulamada zorluklar çekmesi nedenleriyle yavaş yavaş kaybediyor.

200 yıldır dünyaya yön vermeye, en güçlü olma-ya, en önemli kararları kendileri tarafından alınmasına alışmış, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla kesin zaferini ve tarihin bittiğini ilan etmiş olan batılı gelişmiş ülkeler, son yıllarda olumsuz tepkilerle karşılaştıkları siyasi ve askeri hareketler nedeniyle etkilerini yavaş yavaş yitirmekte olduklarının farkındalar. ABD'nin dünya ölçeğinde giriştiği savaş ve yeni siyaseti, AB'nin kendi iç sorunları nedeniyle bu politikalara alternatif oluşturamaması ve seyretmekle yetinmesi, etki kaybetmekteki en büyük nedenlerdir. Uluslararası siyasi etkinlikte az da olsa Doğu ülkelerine doğru bir kayma başlamıştır. Çünkü, ekonomik güç ülkelere aynı zamanda politik güç de ka-

zandırıyor. Ekonomisi hızla gelişmekte olan, dünya üzerinde daha çok söz hakkı elde ediyor. Çin'in ve Türkiye'nin IMF'deki oy haklarının artması buna iyi bir örnek olarak verilebilir. Yani aslında sanıldığı kadar aksine yeni siyasi ve ekonomik düzen oluşturmada, doğulu ülkelerin etkisi büyük olacaktır.

Bence, gelişmekte olan ülkelerin bu etkinliğe ulaşması, kendi çıkarlarını dayatmaya alışkın Batı'nın giderek artan ölüçüde rahatsız olacağı bir sonuç doğuracaktır. Ben, bu yeni sürecin, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu gelişmekte olan ülkeler için kazançlı olacağı görüşünü savunuyorum.

Dünyanın ekonomik geleceğini ve güç dengesini bugünün verilerini analiz ederek tahmin etmeye çalışan bütün kurumlar Türkiye'yi, konumu, ekonomisinin büyüklüğü ve gelişme potansiyeli, nüfusunun büyüklüğü, tarihi mirası, Orta Doğu ve Orta Asya'daki nüfuzu, enerji kaynaklarına yakınlığı nedeniyle geleceğe damgasını vuracak ülkeler arasında kabul etmektedir. Nitekim Türkiye en çok yabancı yatırım çeken ülkeler arasında altıncı sıraya yerleşerek Hindistan'ı bile geride bırakmıştır. IMF verilerine göre 2002'de ekonomisiyle dünyanın en büyük 26'nci ülkesi iken 2005'e girerken 21'inciliğe, 2005 sonunda ise 19'unculuğa yükselmiştir. 2006 yılsonu beklentilerine göre Türkiye 17'nciliğe yükselecektir. Ancak daha da önemli olan uluslararası ekonomi otoritelerine göre Türkiye 2050 yılına kadar dünyanın hâlâ en hızlı büyüyen ekonomilerinden olacak ve kişi başına düşen ortalama gelir 31.000-35.000 Amerikan Doları seviyesine gelecektir. Aynı yıl içerisinde Türkiye'nin İtalya'nın 2050'deki seviyesini (şu an en büyük 7'inci ekonomi) yakalaması öngörülmektedir. Türkiye'nin bu hedeflerine ulaşması için uzun vadeli bir ekonomik gelişme stratejisi belirlemesi, istikrar ve güven sağlaması, gelişmiş teknolojik yatırımları özendirilmesi, insan sermayesinin kalitesini dünya ile rekabete girecek kadar yükseltmesi, daha bağımsız dış politika belirlemesi gereklidir.

Türkiye'nin yani hepimizin başarısı, hedeflerimize giden yolda ne kadar kararlılıkla ve ne kadar azimle ilerleyeceğimize bağlıdır. Eğer bu sorumluluğu millet olarak üstlenirsek İsmet İnönü'nün dediği gibi, "Yeni bir dünya kurulur, Türkiye de o dünyada yerini alır."